

Sygn. akt IV Kp 601/14

Prokuratura Rejonowa Gliwice – Zachód w Gliwicach – sygn. akt Ds 777/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w Wydziale IV Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Lach

Protokolant: A. K.

przy udziale Prokuratora Beaty Wojtasik

po rozpoznaniu w sprawie zawiadamiającego **A. D.**

na skutek zażalenia zawiadamiającego

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód w Gliwicach z dnia 1 sierpnia 2014 r., sygn. akt Ds 777/14 o umorzeniu śledztwa

na podstawie art. 437§1 k.p.k.,

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód w Gliwicach z dnia 1 sierpnia 2014 r., sygn. akt Ds 777/14 o umorzeniu śledztwa.

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa Gliwice – Zachód w Gliwicach nadzorowała śledztwo o sygn. akt Ds 777/14 w sprawie:

1) posłużenia się przez J. R., prezesa zarządu (...) sp. z o.o. z/s w G. podrobionymi dokumentami w postaci zaświadczenia Naczelnika I Urzędu Skarbowego w G. oraz zaświadczenia Naczelnika Wydziału Rozliczeń Kont Płatników Składek i Ubezpieczonych ZUS Oddział w Z. i przedłożenia ich przed notariuszem I. S. w jej kancelarii w G. w dniu 8 października 2009 r.,

tj. o czyn z art. 270§1 k.k.,

2) przywłaszczenia mienia (...) sp. z o.o. z/s w G. w postaci pieniędzy w kwocie 485.440 zł przez J. R., działającego czynem ciągłym w okresie od dnia 10 grudnia 2008 r. do dnia 22 lipca 2009 r. oraz od dnia 2 stycznia 2010 r. do dnia 1 lipca 2010 r. jako prezesa zarządu w/w spółki,

tj. o czyn z art. 284§1 k.k. w zw. z art. 296§1 k.k. przy zast. art. 12 k.k.,

3) nadużycia udzielonych uprawnień wynikających z umowy spółki (...) sp. z o.o. z/s w G. przez pełniącego funkcję jej prezesa J. R. poprzez zakupienie z pieniędzy należących do w/w spółki samochodu osobowego marki F. nr rej. (...) w celu niezwiązanym z działalnością tej spółki,

tj. o czyn z art. 296§1 k.k.

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2014 r., sygn. akt Ds 777/14, prokurator Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód w Gliwicach umorzył śledztwo w zakresie wszystkich wymienionych czynów.

Uzasadniając postanowienie prokurator wskazał, że w zakresie czynu opisanego w pkt 1. brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. Sporządzony przez notariusza I. S. w dniu 8 października 2009 r. akt notarialny zawiera informację, że J. R. „zapewnia, że uzyskał” stosowne zaświadczenia. Z zeznań świadków nie wynika natomiast, by J. R. rzeczywiście takimi zaświadczeniami bądź ich kopiami się posługiwał. W tej sytuacji – wobec treści art. 5§2 k.p.k. – niedające się usunąć wątpliwości faktyczne należało rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego (osoby podejrzanej).

W zakresie czynu opisanego w pkt 2. prokurator uznał, że nie zawiera on ustawowych znamion czynu zabronionego. W toku postępowania ustalono, że J. R. istotnie pobierał z rachunku spółki spore sumy pieniędzy, ostatecznie jednak do dnia 31 stycznia 2011 r. uregulował w całości swoje zobowiązania wobec spółki. Nie sposób zatem uznać, że J. R. przywłaszczył majątek spółki; jego działanie należy ocenić raczej jako bezumowne korzystanie ze środków pieniężnych spółki, a wyrządzona jej szkoda jest równa kwocie utraconych korzyści w postaci ewentualnych odsetek od lokat bankowych oraz ewentualnie kwocie odsetek za opóźnienia w realizacji zobowiązań publicznoprawnych.

W zakresie czynu opisanego w pkt 3. prokurator uznał, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił ustalić, że samochód marki F. o nr rej. (...) został zakupiony przez J. R. z pieniędzy przekazanych mu w tym celu przez żonę, A. R.. W ewidencji środków trwałych spółki taki samochód nie figuruje. W okresie od dnia 1 marca 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. J. R. istotnie użytkował w/w samochód, jednak czynił to na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy jego żoną a spółką.

Na powyższe postanowienie zażalenie w dniu 26 sierpnia 2014 r. złożył zawiadamiający o popełnieniu przestępstwa A. D. zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych oraz naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia. W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżone orzeczenie oparte zostało o niepełny materiał dowodowy, który w dodatku oceniony został przez prokuratora jednostronnie i wybiórczo.

Odnosząc się do czynu opisanego w pkt 1. zawiadamiający wskazał, że skoro J. R. złożył przed notariuszem zapewnienie, że uzyskał wspomniane zaświadczenia, to istotnie musiał je posiadać. Weryfikacja tego twierdzenia należała do obowiązków notariusza, prowadzący śledztwo nie zbadał jednak, czy i w jaki sposób została dokonana. Ponadto, z uzyskanych w toku śledztwa informacji wynika, że stosowne organy takich zaświadczeń nie wydały, w związku z czym należy uznać, iż J. R. musiał dysponować dokumentami podrobionymi.

Odnosząc się do czynu opisanego w pkt 2. zawiadamiający wskazał, że opinia biegłej z zakresu rachunkowości jest w tym zakresie wewnętrznie sprzeczna. Z jednej strony biegły uznaje bowiem, że J. R. osiągnął korzyść majątkową w wysokości 101.000 zł poprzez korzystanie z majątku spółki, z drugiej – twierdzi, że korzyść ta nie stanowiła szkody w majątku spółki. Zdaniem zawiadamiającego wobec tak oczywistej sprzeczności należało powołać innego biegłego z zakresu rachunkowości.

Rozpoznając zażalenie Sąd uznał, że nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Podkreślić należy, iż materiał zebrany w sprawie był wystarczający do jej rozstrzygnięcia. Prokurator zgromadzony materiał poddał wnikliwej analizie oraz ocenie, wyprowadzając trafne i logiczne wnioski końcowe. Sąd Okręgowy w całości podziela wnioski Prokuratora. Zażalenie wniesione przez zawiadamiającego stanowi polemikę z oceną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przyjętą przez prokuratora, jednak argumenty w nim podnoszone muszą zostać uznane za nietrafione.

Wbrew wywodom skarżącego bezsporny fakt złożenia przez J. R. przed notariuszem zapewnienia o uzyskaniu stosownych zaświadczeń nie pociąga za sobą konieczności uznania, że istotnie dysponował on takimi dokumentami. Z treści aktu notarialnego sporządzonego w dniu 8 października 2009 r. przez notariusza I. S., jak również z pisemnego oświadczenia notariusza wynika jedynie, że złożył on zapewnienie o posiadaniu tych dokumentów, które najprawdopodobniej nie polegało na prawdzie. Słusznie wobec tego uznał prokurator, że brak jest danych dostatecznie

uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego, w szczególności wskazujących na posłużenie się podrobionymi dokumentami poprzez ich przedłożenie u notariusza. Zgromadzony materiał dowodowy w tym zakresie nie daje podstaw do jednoznacznego ustalenia powyższych okoliczności, stąd należało zastosować regułę wyrażoną w art. 5§2 k.p.k. Zaprezentowane przez skarżącego stanowisko w tym względzie stanowi jedynie domniemanie, którego nie można uznać za dowód w sprawie.

Niezasadne są również zarzuty wobec opinii biegłej z zakresu rachunkowości. Nie ma sprzeczności pomiędzy osiągnięciem korzyści z tytułu bezumownego korzystania z pieniędzy spółki a brakiem powstania szkody w mieniu tejże spółki. Rzeczona korzyść polegała bowiem jedynie na możliwości dysponowania określonymi środkami pieniężnymi, a nie na powiększeniu majątku osobistego korzystającego, skoro wykorzystywana kwota została w całości zwrócona spółce. W tym miejscu należy podkreślić, że do zakwalifikowania danego zachowania z art. 284 k.k., tj. jako przywłaszczenia, konieczne jest m. in. stwierdzenie po stronie sprawcy określonego zamiaru (tzw. animus rem sibi habendi, por. G. Łabuda, Kodeks Karny. Część szczególna. Komentarz, Lex 2014, red. J. Giezek). Tymczasem fakt zwrócenia spółce całości pobranych środków jednoznacznie wyklucza taki zamiar po stronie J. R. w niniejszej sprawie. Trafnie zatem prokurator uznał, że w tym zakresie jego zachowanie nie wyczerpuje ustawowych znamion czynu zabronionego. Nie oznacza to bynajmniej zalegalizowania takiego zachowania; ewentualne roszczenia majątkowe związane z nieprawidłowym dysponowaniem majątkiem spółki przez prezesa zarządu powinny być jednak dochodzone wyłącznie na drodze postępowania cywilnego.

Przedmiotowe zażalenie nie zawiera polemiki z rozstrzygnięciem dotyczącym umorzenia śledztwa w zakresie czynu opisanego w pkt 3., tj. zakupu z pieniędzy spółki samochodu marki F. nr rej. (...) w celu niezwiązanym z działalnością tej spółki. Godzi się więc jedynie zauważyć, że w tym zakresie zeznania J. R. i jego żony, A. R. są spójne i przekonujące, a jednocześnie brak jest dowodów zakupu wspomnianego pojazdu ze środków spółki.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.